

عنوان مقاله:

ساختار و مبانی اخلاق سیاسی در اندیشه امام خمینی(ره)

محل انتشار:

پژوهش نامه علوم انسانی اسلامی، دوره 9، شماره 17 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

رشید رکابیان - دانشگاه آیت الله بروجردی

خلاصه مقاله:

چکیده اخلاق سیاسی از مفاهیم مهم در حوزه حکمت عملی و فلسفه سیاسی است که از دیرباز ذهن بسیاری از متفکران را به خود مشغول کرده است. امام خمینی، از جمله اندیشمندان و عالمانی است که تاملاتی عمیق در زمینه اخلاق و سیاست داشته است. ایشان کتاب‌های زیادی را به نگارش درآورده است و مهم‌ترین آنها کتاب شرح جنود عقل و جهل است که بر اساس نظریه دو فطرت، به مسئله اخلاق سیاسی پرداخته است. به همین دلیل، پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی، به نقش ساختار و مبانی اخلاق سیاسی در اندیشه امام خمینی؛ در کارکرد نظام سیاسی می‌پردازد. یافته‌های پژوهش در پاسخ بیان می‌دارد که ساختار و مبانی اخلاق سیاسی در اندیشه امام؛ بر اساس فطرت الهی انسان شکل می‌گیرد و دارای ساختمان و ساختاری ماتریسی است که در راس آن فطرت الهی انسان (فطرت مخموره) قرار دارد و پس از آن عقل و سپس خیر در جایگاه پس از عقل قرار گرفته است و خیر نیز منشا تمامی فضیلت‌های اخلاقی دیگر همچون ایمان و عدالت می‌شود. اجزای تشکیل دهنده این ساختار، یعنی مولفه‌ها نیز همان فضیلت‌های اخلاقی است که به ترتیب در ساختار جای گرفته و در واقع، هر یک بیانگر صفات و نکاتی است که باید‌های اخلاق سیاسی را تشکیل می‌دهد و مبانی اخلاق سیاسی از دیدگاه امام؛ در سه حوزه معرفت‌شناسی، هستی‌شناسی و انسان‌شناختی است. امام؛ با توجه به ساختار و مبانی اخلاق سیاسی، سه نوع نظام سیاسی را از هم تفکیک می‌کند که عبارت‌اند از: «شیطانی، حیوانی و الهی». البته نظام مطلوب امام؛ برگرفته از اخلاق سیاسی مبتنی بر فطرت محجوبه است.

کلمات کلیدی:

کلید واژه‌ها: امام خمینی، نظام اخلاق سیاسی، ساختار اخلاق سیاسی، کتاب شرح حدیث جنود عقل و جهل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1626230>

